

приблизно стільки відсотків українців користуються смартфонами, при цьому 45% із них регулярно завантажує і використовує мобільні додатки.

На Волині почали вакцинувати диких тварин від сказу

Для запобігання поширенню сказу на Волині розпочато пероральну вакцинацію диких м'ясоїдних тварин. Роботи здійснюються за допомогою авіатранспорту, що обладнаний GPS-навігацією та системою рівномірної реєстрації викидів вакцини, вздовж українсько-польського кордону у Володимир-Волинському, Горохівському, Іваничівському, Ковельському, Локачинському, Любомльському, Ратнівському, Старовижівському, Турійському та Шацькому районах. Імунізація тварин проводиться за кошти ЄС.

Вартість послуг нотаріусів зрівняють у всіх регіонах

31 січня цього року майже сім тисяч нотаріусів отримали право здійснювати державну реєстрацію нерухомого майна. На волинському ринку майже 50% угод проводять саме нотаріуси, заявив голова Державної реєстраційної служби Дмитро Ворона. «У той же час ми отримуємо інформацію щодо суттєвої різниці вартості послуг нотаріусів залежно від регіону. Тому Міністерство юстиції розробило зміни, які передбачають обмеження вартості послуг нотаріусів, у тому числі приватних», — сказав він.

Перша друкована газета Волині — «Волинські губернські відомості»

6 червня щороку українські журналісти відзначають своє професійне свято. Цей день є доброю нагодою не лише обговорити роль преси у житті сучасного суспільства, але й зазирнути в історію цього цікавого та вагомого суспільного явища. Тим більше, що в історії періодичної преси Волині цей рік ювілейний. 8 січня далекого 1838 р., у суботу, в місті Житомир вийшов перший номер губернської газети «Волинские губернские ведомости» (ВГВ). Саме з неї і почалась історія друкованих видань на Волині.

Поява «Губернських відомостей» на Волині, як і в багатьох інших російських губерніях, була ініційована імператором Миколою I ще у червні 1837 р. у затвердженому ним «Положенні о порядке делопроизводства в губернских правлениях». Згідно з цим положенням, губернатори зобов'язані були налагодити випуск казенних газет у своїх губернських містах. Це імператорське розпорядження і стало поштовком для випуску першої газети на Волині. Впродовж другої половини 1837 р., відповідно до губернаторського розпорядження, у губернському правлінні була створена спеціальна комісія, яка й опікувалася підготовкою до випуску періодичного видання. Результат її роботи був успішним, і перший номер вийшов без затримки. На жаль, прізвище першого редактора ВГВ поки що не встановлено.

Газета виходила до 1917 р. із різною періодичністю. Впродовж 1838–1867 рр. видання було щотижневим, із 1867 р. — виходило тричі на тиждень, із 1872 р. — двічі та з 1892 р. — знову три рази на тиждень.

За своєю структурою ВГВ складалася з двох частин — офіційної та неофіційної. Причому друкувалися вони окремо і кожна мала власну нумерацію сторінок. Перша частина газети підписувалася віце-губернатором і скріплювалася секретарем Волинського губернського правління. Зміст її був строго регламентований. У третьому номері ВГВ за 1838 р. давався перелік публікацій, які могли бути в ній опубліковані. Він налічував 27 пунктів. Зокрема, в офіційній частині друкувалися всі обов'язкові для виконання повітовими, міськими та волосними правліннями розпорядження й укази губернатора та губернського

правління; повідомлення про збори дворянства та міських товариств, про призначення, переміщення з посад і звільнення чиновників; оголошення поліцейських органів про пошук злочинців, утікачів і підозрілих осіб; оголошення про затвердження сталих цін на певні види послуг; оголошення про публічні торги, про пошуки боржників казенних установ і спадкоємців; кошториси повітових і міських доходів та видатків; переліки всіх зборів і повинностей; попереджувальні оголошення про поширення епідемічних хвороб та загроз для сільськогосподарських культур; інформація від поштових контор, лікувальної управи, дирекції училищ, військових команд, митних, карантинних та інших державних господарських установ.

Офіційна частина ВГВ централізовано доставлялася у всі структурні підрозділи губернського, міського, повітового та волосного правління, в судові установи, всім маршалкам, у духовні консисторії, поштові контори, багатьом посадовцям місцевих органів влади, а також передбачалася відкрита підписка на газету всім охочим її отримувати. Причому низку розпоряджень, обов'язкових для виконання певними чиновниками, друкували на окремих листках і на них спеціально залишалось місце для внесення відповідних поміток

про їх виконання та повернення у вищі органи. Таким чином було налагоджено одну з форм звітності посадових осіб про виконання розпоряджень, опублікованих у офіційній частині ВГВ. Фактично в такий спосіб було забезпечено чітку систему систематичної і регулярної доставки необхідних поточних розпоряджень та іншої ділової документації від губернських установ до відповідних органів влади на місцях і систему звітності. Налагодження ефективної роботи місцевих органів влади і було однією з цілей виходу «Губернських відомостей».

Що ж стосується другої частини ВГВ, яку іменували «Прибавлением», то в ній публікувалися інформація неофіційного характеру. Тут можна було прочитати статті та замітки про надзвичайні події в губернії, про ринкові ціни, курси золота й срібла, про стан казенних та приватних фабрик і заводів, про способи підвищення врожайності сільськогосподарських культур, про ярмарки, стан торгівлі та промислів, метеорологічні спостереження, про знахідки в краї різноманітних старожитностей, різного роду природознавчі й історико-краєзнавчі публікації, а також оголошення найрізноманітнішого змісту. Тут же публікувалися і приватні повідомлення. Вони були платними (вар-

тість залежала від кількості рядків і букв). Підписна ціна на неофіційну частину ВГВ із доставкою становила 10 рублів на рік.

Хотілося б зауважити, що в неофіційній частині ВГВ за майже 80 років їх існування було опубліковано сотні статей історико-краєзнавчого змісту. Це надзвичайно цікавий і, на жаль, маловідомий та малодосліджений пласт історичних джерел не лише про історію нашого краю, але й його природу, економіку, культуру, етнографію, фольклор та ін. Серед відомих редакторів неофіційної частини газети були А. Перлштейн — член Московського товариства історії та старожитностей, Ф. Кітченко — директор Житомирської гімназії та інші. Особливо хотілося б відзначити О. Братчикова. Він очолював редакцію протягом 1866–1891 рр., і цей період був найяскравішим у історії газети. О. Братчиков особисто опублікував сотні найрізноманітніших краєзнавчих статей і заміток, а в 1880 р. склав бібліографічний вказівник публікацій неофіційної частини ВГВ за 1867–1879 рр. Його перу належить і кілька книг про Волинь дослідницького змісту.

В цілому ж необхідно зауважити, що вихід у 1838 р. першої на Волині газети започаткував нове явище у суспільному та культурному житті нашого краю — історію періодичних

друкованих видань, історію волинської преси. 175 років тому це було новинкою і до певної міри рідкістю, зважаючи на низький рівень грамотності місцевого населення. Але поступово формувалося середовище людей, для яких читання газет стало нормою і духовною потребою. Газети стали відігравати не лише інформативну роль, але й формувати культурні смаки, громадську думку, виконувати виховну, пізнавальну та світоглядну функції.

У 1917 році з незалежних від редакції причин «Волинські губернські відомості» припинили своє існування. А через 80 років вимушеного мовчання, у 2000-му, ВГВ знову побачили світ, але в іншій державі, з іншим соціально-економічним устроєм. Нові люди вирішили відродити і продовжити кращі традиції своїх колег-попередників. Газету очолила досвідчений журналіст Галина Федоренко. Колектив був підібраний із молодих і перспективних журналістів, головне завдання яких полягало не тільки в тому, щоб інформувати населення про події, що відбуваються в регіоні, Україні та світі, але й стати хорошим порадищем для читача, активним захисником соціально незахищених верств населення. Серед тем переважають соціальна, політична, економічна, медична. Багато уваги приділяється агропромислового комплексу, оскільки Волинь — край землеробів. Історія області, як завжди, посідає важливе місце у виданні. Частими дописувачами з початку відтворення ВГВ стають краєзнавці Павло Галаневич із Житомира, Вальдемар П'ясецький, Володимир Рожко, Наталія Пушкар із Луцька.

Вимоги часу змушують «Волинські губернські відомості» розвиватись більш динамічно. В роботі редакції застосовуються нові сучасні технології. На зміну перу приходять комп'ютери, ноутбуки, програми забезпечення. Газета переходить у нову фазу. Слово «губернія» зникає з назви. І сьогодні це вже просто «Відомості», які йдуть у ногу з часом, так само активно інформуючи населення про факти, події, що відбуваються в житті країни та людей.

М. П. КОСТЮК
кандидат історичних наук, доцент
кафедри інженерної педагогіки,
психології та українознавства
Луцького національного технічного
університету

Медика з санаторію, де загинула дитина, звільнили під заставу

У Криму затриманого заступника головного лікаря санаторію «Юність» (Сімеїз) відпустили під заставу. За це він заплатив 94 тисячі гривень. Як повідомили у прес-службі прокурори Криму, Ялтинський міський суд вибрав йому запобіжний захід, який передбачав можливість внесення застави.

Нагадаємо, ввечері 30 травня в дитячому протитуберкульозному санаторії «Юність», що входить до системи МОЗ, сталося руйнування конструкції балкона третього поверху, на якому перебувало четверо дітей. Було серйозно травмовано двох дівчаток зі Львова. Одна з них — 10-річна — померла від травм у реанімації Лівадійської лікарні.

П'ятницька Гірка може втратити історичну цінність

Укотре П'ятницька Гірка у центрі Луцька стала приводом для скандалу між владою та місцевими краєзнавцями.

Відомий усім лучанам сквер поряд із колишнім кінотеатром «Батьківщина» має давню історію. Іменують це місце П'ятницькою Гіркою, зважаючи на те, що раніше тут стояла церква святої Параскеви-П'ятниці.

— Першу згадку про цей унікальний об'єкт знаходимо у 1585 році. Вона пов'язана з церквою, що була розміщена саме на цьому погості. Ймовірно, тут було одне з перших поселень лучан, — розповідає краєзнавець Ігор Левчук.

Те, що Гірка має неабияку історичну й археологічну цінність, стало зрозуміло минулого року, коли під час проведення земляних робіт на цьому місці виявили древнє поселення та людські останки. Тоді П'ятницьку Гірку ледве вберегли від побудови офісного центру. Але тепер у ході реконструкції вулиці П'ятницька Гірка (колишня назва — Горького) над історичним місцем

знову нависла загроза. Адже в археологів тут ще багато недослідженого, а місцину поспіхом «закатують» в асфальт.

— Проблема в тому, що земельні роботи тут почали на кілька днів раніше, як було повідомлено археологів, — каже завідувач відділу давньої історії Волинського краєзнавчого музею Михайло Вашета. — Коли ми прийшли туди, то змогли взяти під дослідження зовсім невелику територію, десь три на три метри. Це все, що лишилося. Там було виявлено культурний шар давньоруського періоду (12–13 ст.) і на глибині всього лише 30 см знайдено дитяче поховання приблизно 17 ст. А що ще могли розрити і вивезти за ці дні, поки нас там не було, невідомо.

Зараз археологи наглядають за роботами, які здійснюють будівельники на П'ятницькій Гірці. Втім, їх не полишає хвилювання: якщо пам'ятку заллють асфальтом, до досліджень їх більше ніхто не допустить.

— Хотілося би повністю дослідити погост, до якого тяжіє й церква.

Адже якщо знайдемо залишки храму святої Параскеви-П'ятниці, зможемо дізнатися багато цікавого про древній Луцьк, — каже археолог.

У департаменті ЖКГ Луцької міської ради пояснили, що нині на П'ятницькій Гірці відновлюють підпірну стінку, здійснюють заміну східців, а невдовзі покладуть бруківку та встановлять лавки і світильники. На місці ж зруйнованого фонтана має з'явитися клумба. Заступник начальника департаменту Микола Осіюк запевнив, що ніякого капітального будівництва на П'ятницькій Гірці

здійснювати не будуть, щоб не пошкодити археологічний шар і щоб у подальшому можна було проводити нові розкопки.

Щодо самих археологічних досліджень, то ще минулого року до міської ради був поданий проект дослідження П'ятницької Гірки. Для його реалізації необхідно більше 300 тисяч гривень. Як зазначив міський голова Луцька Микола Романюк, поки коштів на це немає, але тількино з'являться, розкопки там, безперечно, вестимуть.

Ольга УРИНА